

20:18-23 The plan (continued)

1. Metzudat David to Shemuel I 20:21

נשבע לו שבאם יאמר כזאת בודאי שלום לו ואין דבר רע ועכ"ז לא רצה לקרות לו שלא יודע שבעצתו נסתר:

He swore to him that if he would say thus, it would certainly be peace for him and no harm. Still, he did not want to calm him, lest it become known that [David] had hidden at his counsel.

2. עלם and נער

Bereishit 24:14/43; Shemuel I 17:55-58; Shemot 2:5-8

3. Malbim to Shemuel I 20:21

נתן לו שני סימנים, א] בלשון, "והנה" או "והלאה", ... ב] באם יאמר ל'נער' או ל'עלם', כי שם 'עלם' מורה יותר על הגבורה והזריזות משם 'נער', כמ"ש בכ"מ, ור"ל שבאם יורה החצים במקום קרוב, באופן שיהיה מן הנער והנה, יאמר לנער, יקראהו בשם "נער", כי א"צ זירוז כ"כ למצוא החצים כשהם קרובים. והסימן אל דוד שא"צ לזרוז ולברוח... ואם יורה החצים למקום רחוק, שאז יאמר לעלם שיזרוז למצאם חיש, וזה סימן לדוד על הזריזות לברוח... He gave him two signs: 1) Language: "here" vs. "further"... 2) If he would say to 'the *na'ar*' or to 'the *elem*', for the word *elem* indicates more strength and energy than the word *na'ar*, as I have written in various places. It meant that if he would shoot the arrows nearby, such that they would be between the youth and himself, he would tell the *na'ar*, calling him *na'ar*, for not much energy is needed to find arrows nearby. And this would give David a sign that he need not rush and flee... And if he would shoot the arrows to a distance, then he would tell the *elem* to energetically find them quickly, and this would be a sign to David for fleeing energetically...

4. Malbim to Shemuel I 17:56

כי כבר חש אז על כבוד דוד מאד, והגם שבינו לבין אבנר קראו בשם נער, בצוותו את אבנר לשאול עליו צוהו שיאמר בן מי זה העלם, ששם עלם נכבד משם נער (כי שם נער מורה על צעיר לימים או העומד לשרת או להתחנך, שעדן אינו במעלתו, לא כן שם עלם, כמ"ש במק"א) למען יכבדהו בעיני העם: For he was already greatly concerned for David's honour. Even though between himself and Avner he called him a *na'ar*, when he instructed Avner to inquire about him, he told him to say, "Whose son is this *elem*," a term which is more honoured than *na'ar*. (The word *na'ar* indicates youth, or own who serves or is in training, and is not yet at full stature, unlike the word *elem*, as I have written elsewhere.) This was to honour him before the nation.

5. Rashi to Shemuel I 20:20

בצד אותה אבן אורה חצים למטרה, כדי שלא יבין הנער, וזה סימן יהיה לך לנחש אם אתה צריך לברוח:

I will shoot the arrows toward the target beside that stone, so that the youth won't understand. This will be your sign, to intuit whether you need to flee.

6. Yechezkel 21:26

כי עמד מלך בבל אל אם הדרך בראש שני הדרךים לקסם קסם קלקל בחצים ושאל בתרפים ראה בכבד:

For the king of Babylon stood at the branch in the road, at the head of the two paths, to perform sorcery; he polished the arrows, he inquired of the *terafim*, he gazed at the liver.

7. Rabbi Amnon Bazak, פרק יט (1) בריחת דוד

בהמשך הסיפור נעשה שימוש באביזר הקסמים השלישי של מלך בבל – החצים! נקודה זו משלימה את ההשוואה בין מיכל ויהונתן, בני שאול: שניהם אהבו את דוד; שניהם הצילוהו מיד אביהם על ידי שילוחו; וכעת נוכל להוסיף, כי שניהם גם השתמשו בכלים לגילוי עתידות תוך כדי סיועם לדוד. Further along in the story, there is use of the Babylonian king's third means of sorcery – the arrows! This point completes the symmetry between Michal and Yehonatan, children of Shaul: Both loved David; Both saved him from their father by sending him away; and now we can add that both used tools which reveal the future as part of aiding David.

8. Rashi to Shemuel I 20:21

והנה אשלו וגו' - ודרך המבקש חץ הירוי הולך עד מקום שרואה שהחץ הולך ואינו יכול לכוון יפה, פעמים שהוא מחפשה והחץ להלך ממנו ופעמים שהוא הולך להלך מן החץ ומחפשה והניחוש הזה יהיה לך:

“Behold, I will send” – The way of one who seeks an arrow that has been shot, who goes to the place where he sees the arrow travelling and cannot determine it well, sometimes he searches and the arrow is further away, and sometimes he goes beyond the arrow and seeks it. This will be your means of *nichush*.

9. Shemuel I 14:8-10

10. Talmud, Chullin 95b

רב הוה קאזיל לבי רב חנן חתניה, חזי מברא דקאתי לאפיה אמר "מברא קאתי לאפי, יומא טבא לגו. " אזל קם אבבא, אודיק בבזעא דדשא, חזי חיותא דתליא. טרף אבבא, נפוק אתו כולי עלמא לאפיה, אתא טבחי נמי, לא עלים רב עיניה מיניה. אמר להו, "איכו השתא ספיתו להו איסורא לבני ברתי!" לא אכל רב מההוא בישרא. מ"ט? אי משום איעלומי הא לא איעלים! אלא דנחיש, והאמר רב "כל נחש שאינו כאליעזר עבד אברהם וכיונתן בן שאול אינו נחש!" אלא...

Rav was going to his son-in-law Rav Chanan, and he saw a ferry coming to him. He said, "The ferry is coming to me, it's a good day." He came to the gate and peeked through a crack in the door, seeing meat suspended. He knocked on the gate, and all of them came out to greet him. The chef came, too, but Rav did not take his eyes from [the meat]. He told them, "You would have fed prohibited food to my daughter's children!" Rav did not eat the meat. Why? If because it was unwatched, it wasn't unwatched! If it was because he was guilty of *nichush*, didn't Rav say, "Any *nachash* which is not like that of Eliezer, Avraham's servant, and Yonatan son of Shaul, is not *nachash*!" Rather...

11. Rabbi Baruch halevi Epstein, Torah Temimah to Bereishit 24 #17

מה שנראה ברור בכלל ענין זה, כי באמת אינו אסור רק נחוש כזה שמנחש על המקרה עצמו מבלי להזכיר שם ד' ומבלי בקש ממנו סיעתו לסבוב מקרה זה, משום דאז יש בזה ענין כשוף...

It appears clear in this matter that in truth, the only *nichush* which is prohibited is when one links the *nichush* to the event itself, without mentioning Gd's Name and without asking Gd for aid in causing that event. Then it appears to involve magic...

12. Rashi to Shemuel I 20:22

כי שלחך - הקב"ה אומר לך לברוח ולהמלט:

“For [Gd] has sent you” – Gd is telling you to flee and escape.

13. Points of comparison

- 16:18   39:2
- 17:42   39:6
- 17:15   37:2
- 16:5-13   37:4-8
- 17:13   37:12
- 17:17-18   37:14
- 17:25-27   37:15-17
- 17:28   37:19-20
- 18:27   41:45
- 18:13-16   41:45-46
- Language

14. Parallels   Bereishit 40:9-19